

22132011

DUTCH A: LANGUAGE AND LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS A : LANGUE ET LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS A: LENGUA Y LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write an analysis on one text only.
- It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse d'un seul texte.
- Vous n'êtes pas obligé(e) de répondre directement aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le souhaitez.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis de un solo texto.
- No es obligatorio responder directamente a las preguntas de orientación que se incluyen, pero puede utilizarlas si lo desea.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Analyseer **een** van de volgende teksten. Geef daarbij commentaar op het belang van de context, het publiek waarvoor de tekst bestemd is, het doel van de tekst en de formele en stilistische kenmerken.

Tekst 1

Laat zien dat je ingrijpt bij agressie op straat*

- Het aantal voorvallen van agressie tegen medewerkers met een publieke taak is erg hoog. Hierdoor wordt het voor bijvoorbeeld politie, conducteurs en ambulancepersoneel moeilijk om hun werk uit te voeren. Gelukkig zijn er mensen die bij agressie op straat ingrijpen. Maar helaas zijn dat er nog niet genoeg. Wij willen beroep doen op iedereen die wel ingrijpt.
- 5 Kunnen mensen in bedreigende situaties op jou rekenen? Door het onderstaande icoon te plaatsen op je profielfoto op bijvoorbeeld Facebook of Twitter kun je laten zien dat je ingrijpt bij agressie. Hoe meer mensen ingrijpen bij agressie, hoe meer veiligheid op straat.

Hoe kun je helpen bij agressie op straat?

- 10 Ben je getuige van een bedreigende situatie? Kom dan meteen in actie. Want er is altijd wel iets wat je kunt doen. Neem de onderstaande tips door. Zo weet je precies hoe je kunt ingrijpen:

1. Vraag anderen om hulp en spreek samen de dader aan

- 15 Als je ziet dat een situatie uit de hand loopt, grijp dan in door omstanders te mobiliseren. Kijk of er meer mensen op straat zijn en roep ze erbij. Samen kun je meer doen om de dader te stoppen.

2. Bel 1-1-2

- 20 Dit nummer is altijd bereikbaar. Zelfs wanneer je geen bereik hebt of je beltegoed op is, kun je altijd 1-1-2 bellen. Ook in telefooncellen is 1-1-2 altijd te bereiken zonder dat je hoeft te betalen. Zodra je een medewerker van 1-1-2 aan de lijn krijgt, is het eerste wat je moet doorgeven in welke plaats je bent en van wie je hulp nodig hebt.

* Laat zien dat je ingrijpt bij agressie op straat: Deze tekst werd ontleend aan de website nederlandveilig.nl, een initiatief van de Nederlandse overheid ter promotie van veiligheid op straat en thuis

3. Blijf bij het slachtoffer

25 Help het slachtoffer door hem of haar niet alleen te laten. Sla je jas om het slachtoffer en blijf bij hem of haar in de buurt tot er hulp arriveert. In de tussentijd kun je hem of haar geruststellend toespreken. Ben je bekend met het verlenen van eerste hulp, pas die dan zeker toe. Want hoe meer je ter plekke kunt doen voor het slachtoffer, hoe beter.

4. Maak foto's voor de politie en meld je als getuige

30 Zorg ervoor dat je een goede getuige bent. Maak indien mogelijk foto's van de dader en meld jezelf als getuige bij de politie. Aan hen kun je achteraf vertellen wat je hebt gezien door kenmerken van de dader te noemen.

Je mag de verdachte ook aanhouden. Iedere burger is hiertoe bevoegd. Het is wel zo dat het gebruikte geweld tegen de verdachte niet verder mag gaan dan nodig is om te voorkomen dat hij of zij ervandoor gaat. Zo mag je bijvoorbeeld de verdachte tegen de grond houden tot de politie is gearriveerd. Schat de situatie in en beoordeel wat de juiste actie is. Natuurlijk staat je eigen veiligheid altijd voorop.

MEER VEILIGHEID OP STRAAT HEB JE ZELF IN DE HAND

Ontleend aan de website <http://www.nederlandveilig.nl/>

- Beschrijf hoe het doel van de tekst en het beoogde publiek met elkaar verbonden zijn.
- Beschrijf de manier waarop de structuur en stijlelementen worden aangewend om de boodschap van de tekst kracht bij te zetten.

Tekst 2

Gameverslaafde generatie

De media waren er als de kippen bij toen het Erasmus Medisch centrum gisteren bekend maakte dat zo'n 12.000 jongeren gameverslaafd zijn. Onderzoeker Tony van Rooij, die promoveert op het onderzoek, kondigde tevens aan dat het aantal verslaafden naar zijn idee de komende jaren enkel zal stijgen. In zijn onderzoek weidt van Rooij uit over de emotionele gesteldheid van de jeugd en de manier waarop hun schoolwerk onder hun verslaving lijdt.

De bevindingen zijn oprecht zorgwekkend: volgens het onderzoek besteden de verslaafde jongeren gemiddeld zo'n acht uur per dag aan het onderhouden van hun verslaving.

Wat mij betreft echter nog veel zorgelijker, is het feit dat jongeren nu voor de zoveelste keer in een maand tijd opvallend negatief in het nieuws te vinden zijn. Het lijkt haast een trend te zijn onderzoek te doen naar allerlei soorten misbruik onder jongeren. Onze schijnbare voorliefde voor drugs, drank en internet wordt maar al te graag geanalyseerd.

Nu zijn dit soort onderwerpen misschien ook wel concreter te meten dan positieve dingen zoals ambitie of idealisme, maar andere bevolkingsgroepen komen er vooralsnog veel beter vanaf. Onderzoek naar verslavingen in andere leeftijdscategorieën komt ofwel minder voor, of wordt gewoonweg niet boeiend gevonden door de media. De berichten in vooraanstaande media over gamesverslaving onder jongeren, bijvoorbeeld, bevatten geen verwijzingen naar soortgelijke cijfers over volwassenen. En een antwoord op de vraag waar de excessen van vorige generaties zich acht uur per dag mee bezig hielden, wordt ook subtiel ontweken.

Selectieve beeldvorming is natuurlijk niet zomaar te verhelpen. Volgens menig volwassene hebben wij bovendien niets te klagen. Sterker nog: in reactie op mijn verontwaardiging maande een docent mij dankbaar te zijn omdat er tenminste aandacht voor "onze" problemen is.

Maar de manier waarop "de jeugd van tegenwoordig" op het netvlies van de gemiddelde Nederlandse burger gebrand staat, is volgens mij geen reden tot dankbaarheid. Alleen al de reacties die op het internet worden gegeven naar aanleiding van het nieuws over onze gameverslaving lopen over van negatieve gevoelens richting jongeren. Reacties als "jongeren waarderen de buitenwereld totaal niet meer", "de grenzeloze generatie doet haar naam weer eens eer aan" en "de jeugd ontspoot compleet" zijn niet zeldzaam.

Leeftijdsgenoten beginnen zowaar gewend te raken aan de aanhoudende stroom vol negatieve berichtgeving. Toen enkele weken geleden een tweetal Groningse scholieren in de prijzen viel met een behoorlijk briljant werkstuk, waren vrienden van me in eerste instantie vooral geschokt dat mensen van onze leeftijd überhaupt van zoveel inhoud konden getuigen.

45 Natuurlijk maken wij als jongeren het bestrijden van zekere taboes of
gedragsregels in sommige gevallen tot een sport. Aangezien velen onder
ons zich bijvoorbeeld "schuldig" maken aan enthousiast alcoholgebruik,
kunnen wij hier zo nu en dan kritiek op verwachten. Op dit moment maken
50 media, politici én "gewone" burgers het echter op hun beurt tot sport
zoveel mogelijk verontwaardiging te scheppen over ons gedrag - daarbij vaak
luchtig negerend dat wij helemaal niet zo'n weinig belovende toekomst zijn.
1 tot 3 procent van de jongeren besteedt ongezond veel tijd aan gamen.
De manier waarop op dit nieuws gereageerd wordt doet vermoeden, dat men
verwacht de overige 97 tot 99 procent dagelijks blowend en drinkend op een
parkbankje te kunnen vinden.

Fé Toussaint (17 jaar), ontleend aan de website <http://www.trouw.nl/> (2011)

- Leg uit waarom, volgens jou, de gekozen tekstsoort juist wel of net niet goed past bij het onderwerp en beoogde publiek van de tekst.
- Welke aspecten van de stijl en structuur van de tekst zetten de boodschap van de jonge auteur kracht bij?